

به بهانه آزمایش بی طرفانه

مجلات پزشکی، در تثبیت سلامت دارو نقشی اساسی ایفا می‌کنند. معتبرترین مجلات پزشکی، برای جلوگیری از اعمال نفوذ شرکت‌های خصوصی در اعلام نتایج پژوهش‌های دارویی، سخت‌گیری بیشتری درباره ضوابط چاپ و نشر، از خود نشان می‌دهند.

جفری دریزن

سردبیر نیوانگلند جورنال آو مدیسن و استاد دانشکده پزشکی دانشگاه هاروارد

شده را دریافت می‌کنند. حامی - که اغلب دست‌نوشته را برای ارائه به یکی از مجلات پزشکی آماده می‌کند - تمام داده‌ها را در اختیار دارد و می‌تواند برخی از آنها را در اختیار قرار ندهد. مسئله این است که حامی در قبال نتایج آزمایش بی طرف نیست. مواردی جنجال‌برانگیز رخ داده است (ر.ک. ص ۲۰) که حامیان، روی نتایج آزمایش‌های بالینی سرپوش گذاشته‌اند ولی اعمالی بسیار شایع‌تر اما نه چندان نمایان، بیش از هر چیز، مایه ناراحتی سردبیران می‌شود. حامیان می‌توانند دست‌نوشته‌هایی را آماده کنند که در آن همه داده‌های مهم ذکر نشده یا عوارض جانبی نامطلوب شیوه درمانی نوین، کم اهمیت جلوه داده شده است. تعبیر و تحریف داده‌های گزارش شده، بی‌عدالتی در حق بیماران داوطلب آزمایش و جمعیت بیماران و پزشکان است. ما حق داریم گزارشی کامل و عاری از غرض‌ورزی از نتایج پژوهش دریافت کنیم؛ بازاریابی دارو نباید در تهیه گزارش، مد نظر قرار گیرد. در سپتامبر ۲۰۰۱، شورای بین‌المللی سردبیران مجلات پزشکی (ICMJE)، مشکل از سردبیران دوازده مجله پزشکی عمومی، مقرراتی جدید درباره جنبه اخلاقی اجرا و گزارش آزمایش‌های بالینی، تصویب کردند. اکنون پزشکان دانشگاهی باید اطمینان خاطر دهند که نقشی مهم در طراحی آزمایش، دسترسی کامل و بدون محدودیت به پایگاه اطلاعاتی و نقشی بدون سانسور در تفسیر داده‌ها و آماده‌سازی دست‌نوشته‌ها داشته‌اند. به عقیده شورا، این مقررات به همه کمک می‌کند. به پزشکان دانشگاهی برش لازم را در مذاکره برای عقد قرارداد پژوهش با حامیان و توان تحلیل بی‌طرفانه تمام داده‌های موجود را به آنها می‌بخشد. این قوانین، از طریق تضمین ارائه کلیه اطلاعات مربوط به درمان جدید، بیماران و پزشکان را کمک می‌کند؛ به حامیان تجاری نیز با هموار ساختن راهشان، یاری می‌رساند. درمان پزشکی به مدد ابزارهای پزشکی و داروهای جدید، به پیشرفت‌هایی قابل ملاحظه دست یافته است. می‌خواهیم این روند ادامه پیدا کند ولی این را هم می‌خواهیم که روند ارائه گزارش آزمایش‌ها - تا حد امکان - از اغراض تجاری دور باشد. به اعتقاد ما، قوانین جدید در نیل به این هدف، کمک خواهد کرد! ■

آزمایش‌های بالینی، جزو اصلی پزشکی نوین است که برای نشان‌دادن مزایای شیوه‌های جدید درمان، صورت می‌پذیرد. اما صرف انجام آزمایش کافی نیست. موشکافی علمی ایجاب می‌کند که آزمایش، مورد بررسی دیگر پژوهشگران قرار گیرد و پیش از ایجاد هرگونه تغییر در طب بالینی، در یکی از مجلات پزشکی منتشر شود. پزشکانی که نقشی در آزمایش ندارند، باید به دقت، به بررسی آن بپردازند تا کاستی‌های بالقوه آن را آشکار سازند و توصیه‌های لازم را به سردبیران مجلات ارائه کنند. سردبیران چنین می‌انگارند که مؤلفان در طرح‌ریزی پژوهش، کمک کرده‌اند و به داده‌ها و کلیه اطلاعات مرتبط، پیش از تفسیر آنها، دسترسی کامل داشته‌اند. پزشکان، پس از انتشار پژوهش، با اطمینان از اینکه مجله پزشکی، ارزیابی جامع و عاری از هرگونه غرض‌ورزی عرضه می‌کند، می‌توانند به تصمیم‌گیری‌هایی سنجیده، دست بزنند. اما تحولات اخیر، این روند را محک زده است. دو دهه پیش، پژوهشگران دانشگاه‌ها و حامیان تجاری، به اتفاق، آزمایش‌ها را عملی می‌ساختند. دانشگاهیان، به‌طور عمده، مسئول طراحی آزمایش‌ها بودند. حامیان نیز پول و ابزار لازم را برای پردازش حجمی عظیم از داده‌ها فراهم می‌کردند. گزارش نتایج آزمایش‌ها را دانشگاهیان و حامیان تجاری، مشترکاً می‌نوشتند. هنگام ارائه این گزارش‌ها برای انتشار، مؤلفان اصلی، اغلب دانشمندان دانشگاه‌ها بودند. آنها نقشی اساسی در آزمایش‌ها ایفا می‌کردند و بر اعتبار آن می‌افزودند.

این وضعیت، بسیار دگرگون شده است. در دهه گذشته، بسیاری از دانشگاهیان، سمت‌هایی را در صنایع احراز کرده‌اند. در نتیجه، اکنون حامیان از تجاری فوق‌العاده در طراحی و اجرای آزمایش و تفسیر داده برخوردارند. دانشمندان شاغل در صنایع بهتر می‌توانند به گونه‌ای آزمایش‌ها را طراحی کنند که محصولاتشان را مطلوب جلوه دهد. بنابراین، پژوهشگران دانشگاهی، به جای اینکه از همان آغاز به کار گمارده شوند، آزمایش پیشتر طراحی

دانشمندان باید آزاد باشند تا به طرح هر پرسشی بپردازند، به هر جزم‌اندیشی‌ای شک کنند، در پی هر مدرکی باشند و به تصحیح هر خطای دست بزنند.

چرا رابرت اوپنهاইمر، فیزیکدان

امریکایی (۱۹۴۷-۱۹۰۴)